

se dovolávati pro svůj názor ani zákonů platných před působností zákona č. 314 z roku 1920, ani vývodů komentáře Neumannova k exekučnímu řádu z roku 1906 k těmto zákonům, poněvadž § 6 zákona č. 314 z roku 1920 byly zrušeny dřívější zákony a nařízení, odporující předpisům tohoto zákona.

Čís. 8762.

Byla-li v usnesení povolujícím rozluku podle § 17 rozl. zák. převzetím výroku o vině z rozvodového rozsudku, jenž byl vydán pro zmeškání, vyslovena jen vina jednoho manžela na rozluce, není otázka viny druhého manžela věci právoplatně rozsouzenou a není závady, by se onen manžel nedomáhal řešení této otázky sporem.

(Rozh. ze dne 7. března 1929, R I 113/29.)

Právoplatným rozsudkem pro zmeškání žalobce ze dne 17. dubna 1924 bylo rozvedeno manželství z viny žalobcovy. Manžel podal dne 23. prosince 1927 na žalovanou žalobu o rozluku manželství z viny žalované, načež žalovaná navrhla dne 18. února 1928, by ve smyslu § 17 rozl. zák. manželství z viny žalobce bylo rozloučeno, čemuž soud vyhověl usnesením ze dne 3. března 1928, kteréž nabylo moci práva. Omezil proto žalobce žalobní prosbu na výrok, že na rozluce je vinna i žalovaná. Žalovaná strana vznesla námitku věci právoplatně rozsouzené, majíc za to, že usnesení o rozluce manželství vyřizuje definitivně i otázku viny, a tvrdí, že nelze již připustiti, by otázka manželčiny viny byla v řízení sporném řešena, ježto se v uvedeném rozhodnutí mluví jen o vině manželově. Soud první stolice nevyhověl námitce věci právoplatně rozsouzené. Důvody: Soud v řízení o žádosti o rozluku rozhoduje samostatně jen otázku rozluky, nikoliv i otázku viny; výrok o vině musí převzít z rozsudku v rozepři o rozvod (§ 17 rozl. zák.). Právo manžela žalovati o to, by bylo vysloveno, že na rozluce jest vinen i druhý manžel, se mu rozhodnutím, vydaným v cestě nesporné o žádosti za rozluku, nijak neodnímá a nezkracuje a tento výrok o vině druhého manžela může vždy býti ve sporu vydán (srv. rozh. č. 7014 sb. n. s.). Rekursní soud vyhověl námitce věci právoplatně rozhodnuté a zamítl žalobu. Důvody: Jelikož bylo usnesením ze dne 3. března 1928 manželství stran právoplatně rozloučeno, není pochybnosti, že manželství toho již není a že ho tudíž nelze ani rozsudkem znovu rozloučiti a že nelze ani jednati o žalobě manžela, by bylo manželství rozloučeno i z viny manželčiny. V tom směru jest námitka věci rozhodnuté odůvodněna. Jde jen o to, zda lze připustiti v zahájeném již sporu o rozluku nový žalobcův návrh, by bylo rozsudkem uznáno právem, že na rozluce, již povolené z viny manželovy, vinna jest také manželka. Podle § 11 nař. min. sprv. ze dne 9. prosince 1897, č. 283 ř. zák., kterým jest upraveno zvláštní řízení o rozluce manželství (§ 13 poslední odstavec zákona ze dne 22.

května 1919, čís. 320 sb. z. a n.), budiž v rozsudku, kterým se manželství rozlučuje, po každé i o tom nalezeno, zda jeden nebo druhý manžel, zda každý z nich nebo nikdo z obou vinen jest rozlukou manželství. Podle toho není otázka viny na rozluce v rozlukovém řízení samostatným nárokem žalobním, nýbrž otázka ta může býti řešena jen souvisle s výrokem, že se manželství rozlučuje, a platí i pro řízení o této otázce tytéž zásady, jako pro sporné řízení o žalobě na rozlukou manželství, totiž zásada oficiality. Kdyby však šlo o žalobu určovací podle § 228 c. ř. s., kterémuž ustanovení patrně žalobce žalobní návrh se snaží přizpůsobiti, uváděje, že má právní zájem na tomto výroku, nemohl by jeho návrh býti projednáván ve zvláštním řízení platném jen pro rozlukou manželství a nelze takovou změnu žalobního žádání připustiti, právě jako to není přípustné pro změnu žalobního žádání o rozlukou manželství na žádost o rozvod a opačně. Soud rekursní pokládá proto výrokem, že se manželství rozlučuje z viny manželovy, převzatým podle § 17 rozl. zák. z právoplatného rozsudku, vydaného ve sporu o rozvod téhož manželství, i otázku viny na rozluce za právoplatně rozhodnutou a námitku za oprávněnou. Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 26. dubna 1927 R I 238/27 čís. sb. 7014 prvním soudem citované nepřiléhá na případ, o nějž jde, protože tam rozhodováno bylo o tom, zda má býti řízení o žádosti manžela o povolení rozluky podle § 17 rozl. zák. podle obdoby § 190 c. ř. s. přerušeno, podala-li manželka za tohoto řízení žalobu o rozlukou. Zde však žalobce neučinil tohoto návrhu, aniž si stěžoval do usnesení, jímž bylo manželství rozloučeno z jeho viny, a nechal je bez obrany vejíti v moc práva.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs jest opodstatněn. Nelze souhlasiti s právním názorem rekursního soudu, že o otázce viny na rozluce manželství stran bylo konečně rozhodnuto usnesením zemského civilního soudu v Praze ze dne 3. března 1928, vydaným na žádost Anny B-ové, nynější žalované, podle § 17 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., a že nemůže se proto Václav B., nynější žalobce, domáhati toho, by bylo uznáno právem, že na rozluce, tímto usnesením vyslovené, je vinna též Anna B-ová. Manželství Anny B-ové s Václavem B-em bylo rozvedeno právoplatným rozsudkem pro zmeškání podle § 398 c. ř. s. pro nepodání žalobní odpovědi, pro jehož skutkový podklad platí předpis § 396 c. ř. s. Soud rozhoduje o návrhu na rozsudek pro zmeškání musil položití svému rozhodnutí za základ skutkové údaje žaloby, pokud nebyly vyvráceny předloženými důkazy, a nemohl se proto obíratí otázkou viny Anny B-ové na rozvratu manželství, ana její vina nepřišla vůbec na přetřes. Při rozluce podle § 17 rozl. zák. nutno pak prostě převzítí výrok o vině na rozvodu do výroku o rozluce a nelze k tomuto výroku nic přičiňovati (srov. čís. 7837 sb. n. s.). Zcela správně uznal soud své stolice, odvolávaje

se na rozhodnutí čis. 7014 sb. n. s., že bylo usnesením zemského civilního soudu v Praze podle § 17 rozl. zákona vysloveno toliko, že na rozluce vinen jest Václav B., že však nikterak nebylo též vysloveno, že vinu na tom nenese Anna B-ová, že tudíž otázka viny Anny B-ové na rozluce manželství není věcí pravoplatně rozsouzenou, z čehož plyne, že se může Václav B. domáhati toho, by tato otázka byla řešena. Jinak odkazuje se stěžovatel na případné, stavu věci a zákonu odpovídající odůvodnění prvního soudu.

Čís. 8763.

Odklad exekuce vyklizením (zákon ze dne 28. března 1928, čis. 45 sb. z. a n.).

Povolení odkladu není na závalu, že povinný, nikoliv však jeho rodina, bydlí v podnájmu v jiné, vzdálené obci, kamž byl služebně přeložen.

(Rozh. ze dne 7. března 1929, R I 132/29.)

Soud první stolice povolil odklad exekuce vyklizením bytu v P. Důvody: Podle § 1 zák. ze dne 28. března 1928, čis. 45 sb. z. a n. může exekuční soud na návrh povinného odložit exekuci vyklizením najatých místností na dobu nejvýše jednoho čtvrtletí, nemá-li povinný beze své viny jiné potřebě odpovídající náhrady. Soud, vykonav potřebné šetření o návrhu povinných na povolení odkladu exekuce, dospěl k přesvědčení, že jest osvědčena podmínka právě citovaného zákonného ustanovení, neboť »osvědčením« městského úřadu v T. ze dne 2. října 1928, potvrzením posádkového velitelství tamtéž ze 6. října 1928, přípisem městského úřadu v T. z 25. října 1928 jest zjištěno, že Emanuel Ř. jest nyní velitelem náhradní rotý hran. praporu č. 1 v T.; že se v T. skutečně ucházel se svou manželkou o byty ve třech domech, že ho však neobdrželi z příčiny, kterou nezavinili a že vůbec jest v řečeném městě naprostý nedostatek bytů, takže nelze Emanuelu Š-ovi přidělití vhodný rodinný byt. Že pak byt v podnájmu, v němž povinný nyní bydlí, nelze pokládati za náhradu odpovídající potřebě povinných, není pochybnosti. Rekursní soud návrh na odklad zamítl. Důvody: § 1 zák. ze dne 28. března 1928, čis. 45 sb. z. a n. mluví o potřebě odpovídající náhradě najatých neb užívaných místností. Potřebě odpovídající náhrada v § 1 cit. zák. znamená v podstatě dostatečnou náhradu, t. j. náhradní místnosti, které se srovnávají s nezbytnou potřebou nájemníkovou (Kubišta str. 127 a Zelinka II str. 233). Bylo zjištěno, že vypovídání bydlí v T., lhostejno zda v nájmu či v podnájmu, a tím jejich nezbytná potřeba bydlení jest dostatečně kryta a náhradu za skladiště nábytku si mohou opatřiti jinde. Že by nemohli vypovídání někde jinde uskladnit nábytek než zrovna ve svém bytu v P. a nemohli nalézt této potřebě odpovídající náhrady, v první stolici netvrdili a lze za to míti, že, kdyby se o to vy-